

ВТОРИЙ ПЕРИОДЪ (313 — 1054).

§. 33.

Обращението на Константина Великий.

Святий Константинъ Великий билъ синъ на Констанция Хлора, който управлявалъ западната частъ на римската империя (Галлия и Британия), и на свята равноапостолна Елена. По желанието на стария императоръ Диоклетиана, той въ ранна младостъ билъ земенъ отъ родителите въ качеството на заложникъ и се въспитавалъ при дворътъ му въ Никомидия. Когато Диоклетианъ се отказалъ отъ прѣстола, Константинъ се завърналъ въ Галлия и въ 306 год. (по смъртта на Констанция) билъ провъзгласенъ императоръ. За приемание христианството той билъ предрасположенъ отъ майка си. Баща му, ако и да билъ язичникъ, нъ покровителствовалъ христианите, глѣдайки, че христианите сѫ вѣрни слуги и честни граждани. При двора Диоклетиановъ въ това врѣме, когато той още не билъ гонителъ на църквата, имало много христiani на разни дѣлжности, и Константинъ видѣлъ тѣхната прѣданостъ, честность и други достойнства изъ живота имъ. Когато се захванали гоненията, то високите качества тѣхни се обнаружили още въ по-голѣма сила. Константинъ видѣлъ ужаса на гоненията и необикновенната твърдостъ на исповѣдниците Христови, при свѣтълъ умъ, могълъ да разбере, на коя страна е истината. Впослѣдствие Константинъ самъ признавалъ, че пребиванието му при двора на Диоклетиана много съдѣйствовало на неговото обращение въ христианството: „азъ се отчуждихъ отъ бившите до сега правители, говорилъ той, защото видѣхъ тѣхните диви нрави.“